

Prædiken til Alle helgens dag

Matt. 5, 1-12

November med de korte dage og det sparsomme lys kan let virke knugende på sindet. Det leder tanken videre hen på den vintersøvn, som venter os i kirkegårdens muld, og som gør os fjerne og uvirkelige for hinanden, mere fjerne end hvis vi rejste til den ende af jordkloden. Men Alle helgens dag er en dag, som er fyldt med en enestående varme og livsnærhed. Der er ingen dag i kirkeåret, hvor vi kommer så vidt omkring som i dag. Vi får vort korte, begrænsede liv at se i de helt store perspektiver og sammenhænge. Vi skal tilbage til menneskehedens ældste historie, til Israels børns tolv stammer og fremad mod den nye himmel og den nye jord, hvor Gud skal tørre hver tåre af de grædendes øjne, og hvor der ingen død, sorg, skrig eller pine skal være mere. Et uendeligt afsnit af tid, fra evighed til evighed.

Men midtpunktet, det som det hele samler sig om, er, at den Jesus, som så folkeskarerene, da han gik op på bjerget, også ser os og vil åbne vore ører for den røst, som sætter mod og forventning i de små, de sørgende, de forurettede, de oversete og de forfulgte. Alle for hvem livet ikke er lykkedes og blevet til det, som det skulle være, alle de der ikke slog til og led skibbrud på de overmæg-

tige krav, der blev stillet til dem. Alle disse utallige små, grå anonyme skikkelser, som tilsyneladende ingen mening har med deres tilværelse, dem ser vi pludselig gennem Jesu ord for os som Guds egne sønner og døtre, omstrålet og omfavnet af evighedens brændende lys.

En helt ny jord, der skabes og bliver til, ikke et sted ude i det fjerne univers, men her på vor gamle hærgede jord! Jeg indrømmer, at det er svært at tale derom, så talen får et ægte og troværdigt præg. For vi lever i en tidsalder, hvor det nok for de fleste er en absurd tankegang, at livet på en eller anden måde fortsætter ud over død og grav. Det er kun de nøgne realiteter, der tæller. Og i almindelighed er vi nok for blufærdige til at tale direkte derom, skønt mennesker sikkert går og tænker mere derover, end man rent umiddelbart skulle tro. Forkyndelsen af det kristne håb, det håb som trodser død, grav og undergang, har nok i løbet af de sidste par menneskealdre været stærkt præget af den rette evangeliske indstilling, at dette håb, håbet til Gud og evigt liv er noget, som vi aldeles ingen ret har til. Vi kan ikke som forkælede børn komme og stille krav hos Gud, allermindst da vi forlader dette liv som

skyldnere. Det er blevet stærkt understreget i løbet af de sidste halvhundrede år. Men samtidig kan man godt få en fornemmelse af, at det kristne håb om evigt liv fører sådan en lyssky tilværelse iblandt os, som noget der er så inderlig tamt og forsigtigt. Der er ikke den gennemslagskraft deri, som når Jesus siger: ”Glæd jer og fryd jer: jeres løn skal være stor i himlen”. Ja, tænk sådan turde han sige til en samling mislykkede mennesker, dem som han direkte taltale i sine saligprisninger. Og den samme jublende fanfare synger vi med på i Brorsons allehelgenssalm: ”Opløft din røst, slå palmetakt, og syng af Himmelskraft og magt: Pris være dig evindeligt, vor Gud og Lammet sagt!”

Det er uoverkommeligt i løbet af en prædiken at trænge ind i alle Jesu saligprisninger. Fordyber man sig i dem, så kan enhver af dem holde en prædiken for en. Men én af dem må vi standse lidt ved: ”Salige er de rene af hjertet, thi de skal se Gud!” Rene hjerter har vi ikke, når vi mødes af lyset fra Guds rige. Det var profeten Esajas, der måtte sige: ”Ve mig, det er ude med mig, thi jeg er en mand med urene læber, og jeg bor i et folk med urene læber ...”. Og det er noget, som vi måske i særlig grad får at se, når døden har hentet en af dem, vi stod nær. Det er ikke altid udelukkende en ren sorg, som man siger. Thi foruden selve sorgen over den afdøde er der også noget, som hedder svigten, forsømmelse og skyld. Men et rent hjerte giver Gud os ved syndernes forladelse i Jesu navn. Og det må vi tro. Og med hjertet rensat for alt det, som blot får os til at se ængstelige og skamfulde ned i jorden, så bør

vi nu løfte blikket og se Gud frit ind i øjnene, i dag når han i sit ord kalder os til sig, og også på den store dag, når vort liv skal frem i evighedens lys. For at se Gud det er at få øjnene lukket op for, at vort liv fra først til sidst er omsluttet af en evig kærlighed, som holder os fast og ikke slipper os. ”I ordet kan jeg se dig ind udi dit hjertemilde sind og store nådens rige” (nr. 16 i salmebogen). Men det er ikke noget, som blot får os til at leve i en indadvendt fromhed, det gør os tværtimod til håbets og glædens medarbejdere i denne verden. For det er just i denne verden, sådan som den er i dag, at Gud sætter os i gang med at leve, elske og arbejde. Jesus taler om de barmhjertige, de, der stifter fred og de, der er forfulgte for retfærdigheds skyld. Tænk på en Leck Walenza i Polen under det kommunistiske herredømme, og de sorte kirkefolk i Sydafrika, der trodsede det hvide mindretalsstyre, på de kristne minoriteter i Mellemøsten og andre steder, som er forfulgte på grund af deres kristne tro, ja, på alle der bruger tid, kræfter og livet selv for at gøre tilværelsen bedre for dem, der er ramt af vold, terror, uhelbredelig sygdom og umenneskelighed. Men det er jo slet ikke sikkert, at den indsats, som de barmhjertige, de fredsstiftende og de forfulgte udøver, fører til store og bemærkelsesværdige resultater. Volden, terroren og den sociale uretfærdighed mellem rig og fattig fortsætter. Men måske er den indsats, som de barmhjertige og de fredsstiftende udøver, medvirkende til, at hjerterne, også de hjerter som må bløde af dybe hjertesår, ikke bliver helt lukket til og fryser til i bitterhed og afmægtig trods. At en dør trods alt

kan holdes på klem i forventning til den Gud, som gør alle ting nye. Og derfor gælder det om, at vi tager os tid til at tage os af hinanden, mens der endnu er tid dertil. I dag takker vi for alle dem, der har gidet tage sig af os, og som måske har været noget helt specielt for os i de stunder, hvor vi havde det svært og ganske særligt trængte til deres hjælp og indsats. Måske har vi aldrig fået skønnet på det og sagt dem tak. Men vi beder Gud om at glæde dem i de himmelske boliger. Nok mærker vi bestandig, hvordan der tyndes ud i kredsen om os, så er vi med til at følge den ene, så den anden til kirkegården. Her på landet gør det godt at mærke, hvordan vi hører sammen, når døden har talt. Flagene vajer på halv, og der bliver strøet blomster ved de steder på vejen, hvor kisten køres forbi. Men vi har også et fællesskab, som er større end det dødens fællesskab, som ender med en tak ved graven. Og det er det fællesskab, som Vor Herre Jesus på Guds vegne dele med os. Det fællesskab med Ham, som vi er døbt til, og som gør, at vi tør forvente os alt godt af Ham, og således leve som dagens og lysets børn. Ja, for at sige det rent ud, som salige, fordi Himmeriget i Jesus er kommet til os. Amen.

Peter Jessen
Tidl. Thyregod

Salmer:
332, 571, 652, 319, 563

Redaktion
Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk